

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В.І. Петраш

ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„Земельне право”

(для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки
6.080101 – «Геодезія, картографія та землеустрій»)

Харків – ХНАМГ –2009

Програма та робоча програма навчальної дисципліни “Земельне право” для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.080101 – «Геодезія, картографія та землеустрій»/ Харк. нац. акад. міськ. госп-ва: уклад.: В.І. Петраш;– Х.: ХНАМГ, 2009. –12 с.

Укладач: В.І. Петраш

Рецензент: кандидат юридичних наук, доцент Т.А. Коляда

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рекомендовано кафедрою правового забезпечення господарської діяльності, протокол №8 від 15.04.2009 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце навчальної дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА	9
2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів	9
2.2. Розподіл часу за модулями та змістовими модулями, формами навчальної роботи студента денної форми навчання	10
2.3. Зміст навчальної дисципліни за модулями (темами)	10

ВСТУП

Важливою і невід’ємною частиною еколого-правові освіти студентів вищих навчальних закладів є вивчення земельного права.

Земельні відносини являють собою самостійний вид суспільних відносин і характеризуються істотними особливостями, які зумовлені використанням та охороною земельних ресурсів країни.

Особливості землі як природного ресурсу спричиняють необхідність нормувати площ земельних ділянок, а екологічні соціальні інтереси суспільства зумовлюють потребу в державному контролі за використанням та охороною земель, у сфері земельного ринку, за здійсненням угод щодо землі, необхідності обов’язкової державної реєстрації прав на землю.

Вивчення навчальної дисципліни «Земельне право» у вищих навчальних закладах відповідного спрямування має важливе значення в загальній системі підготовки майбутніх спеціалістів.

Цей предмет сприяє розвитку загальної правової культури, дає глибокі знання в галузі земельного права і особливо в процесі регулювання земельних відносин.

Програма навчальної дисципліни складена на основі СВО ХНАМГ: «ОКХ бакалавра напряму підготовки 6.080101 – «Геодезія, картографія та землеустрій»

Програма ухвалена на засіданні кафедри правового забезпечення господарської діяльності ХНАМГ (протокол №8 від 15.04.09 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальну дисципліну „Земельне право” віднесено до нормативних дисциплін напряму підготовки 6.080101 – «Геодезія, картографія та землеустрій».

Програму навчальної дисципліни розроблено у відповідності до вимог галузевого стандарту вищої освіти на базі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра.

Враховано рекомендації положень Болонської декларації щодо кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

1.1. Мета, предмет та місце навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни: формування у майбутніх бакалаврів оволодіння сукупністю знань з правового регулювання відносин земельної сфери.

Знання та вміння аналізувати нормативно-правові акти, що регламентують процес володіння, використання та розпорядження землею фізичними та юридичними особами.

Завдання вивчення: вміти застосовувати набуті теоретичні знання у сфері земельних правовідносин при виконанні виробничої діяльності, практичних завдань, конкретних професійних ситуацій при володінні, використанні та розпорядженням земельними ділянками.

Предмет вивчення дисципліни: сукупність правовідносин комплексного характеру, що виникають у сфері набуття прав на землю, використанням та розпорядженням земельними ділянками.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких опирається на дану дисципліну
Правознавство	Геоінформаційні системи

1.2. Інформаційний зміст дисципліни

1. Модуль 1. Земельне право України.

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Земельне право як галузь права, навчальна дисципліна та наука.

1. Предмет, метод і основні принципи земельного права.
2. Система земельного права та його зв'язок з іншими галузями права.
3. Історія розвитку земельного права.

4. Джерела земельного права.

ЗМ 1.2. Загальні положення права власності на землю та землекористування в Україні.

1. Загальна характеристика права власності на землю: право державної власності на землю, право колективної власності на землю, права приватної власності громадян на землю.
2. Поняття землекористування та його форми.
3. Припинення і перехід права власності на землю. Вилучення (викуп) земель.
4. Плата за придбання землі у власність, земельний податок, орендна плата за землю.
5. Права і обов'язки власників землі та землекористувачів. Захист і гарантії прав власників землі та землекористувачів.

ЗМ 1.3. Державне управління земельним фондом в Україні.

1. Органи державного управління земельним фондом та їх функції.
2. Контроль за використанням і охороною земель та їх моніторинг.
3. Поняття юридичної відповідальності за земельні правопорушення. Земельне правопорушення як підстава юридичної відповідальності.
4. Види юридичної відповідальності за земельні правопорушення: кримінальна, адміністративна та цивільно-правова.

ЗМ 1.4. Особливості правового регулювання різних категорій земель.

Правові режими:

- земель сільськогосподарського призначення;
- земель населених пунктів;
- земель природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення;
- земель лісового та водного фонду;
- земель промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфера діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (організаційна, управлінська, виконавча)
<u>Репродуктивний рівень:</u> Застосувати знання у виробничій сфері	Виробнича	Організаційна Управлінська
<u>Алгоритмічний рівень:</u> Здійснювати законодавче забезпечення планування, проводити аналіз документів галузі і конкретного підприємства щодо відповідності норм права	Виробнича	Організаційна Управлінська
<u>Евристичний рівень:</u> Врахувати правові засади при здійсненні діяльності в сфері земельних відносин	Виробнича	Організаційна Управлінська

1.4. Рекомендована література

1. Андрейцев В.І. Правові засади земельної реформи і приватизації земель в Україні: Навчально-практичний посібник. – К.: Істина, 1999. – 320 с.
2. Андрейцев В.И. Земельная реформа: Приватизация. Экология. Право. // Сб. эксклюзив очерков и нормативно-правовых актов. – К.: УЗАМ, 1997. – 287с.
3. Андрейцев В.І. Об'єкти земельних правовідносин за новим Земельним кодексом України // Законодавство України: науково-практичні коментарі. – К.: 2002. – №2.
4. Бусуйок Д. Правові підстави обмеження прав на землю // Правознавство, господарство і право, 2004. – №9. – с. 97-100.
5. Гринько С.В. Правові аспекти реєстрації прав на землю: Монографія. –К.: Університет, 2004. – 172 с.
6. Земельне право України: Підручник / За ред.. М.В. Шульги. – К.: Юрінкоком Інтер, 2004. – 368 с.
7. Земельне право України: Підручник / За ред.. О.О. Погрібного, І.І. Каракаша. – К.: Істина, 2003. – 208 с.
8. Земельний кодекс України: Коментар / За ред.. А.П. Гетьмана, М.В. Шульги. – Х.: Одіссей, 2002. – 600 с.

1.5. Анатація програми навчальної дисципліни

Земельне право

Мета вивчення: сформувати у майбутніх бакалаврів навичок оволодіння сукупністю знань з напряму правового регулювання земельних відносин. Знати та вміти аналізувати нормативно-правові акти, що регламентують процес володіння, користування та розпорядження земельними ділянками.

Предмет дисципліни: сукупність правовідносин у сфері землекористування, володіння та розпорядження землею.

Змістові модулі: земельне право як галузь права, загальні положення права власності на землю та землекористування в Україні, державне управління земельним фондом в Україні, особливості правового регулювання різних категорій земель.

Земельное право

Цель изучения: сформировать у будущих бакалавров навыков овладения совокупностью знаний по направлению правового регулирования земельных отношений. Знать и уметь анализировать нормативно-правовые акты, регламентирующие процесс владения, пользования и распоряжения земельными участками.

Предмет дисциплины: совокупность правоотношений в сфере землепользования, владения и распоряжения землей.

Содержательные модули: земельное право как отрасль права, общие положения права собственности на землю и землепользования в Украине, государственное регулирование земельным фондом в Украине, особенности правового регулирования различных категорий земель.

Land Law

The purpose of the study: development of future skills Bachelors set of knowledge acquisition from direct legal regulation of land relations. Know and be able to analyze the regulations governing the process of possession, use and disposal of land.

Subject disciplines: a set of relationships in land use, ownership and disposal of land.

Content of modules: land law as a branch of law, the terms of land property rights and land use in Ukraine, the state Department of Land Fund in Ukraine, especially the legal regulation of various categories of land.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика дисципліни: підготовка бакалавра	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість предметів відповідних до ECTS – 2, в тому числі модулів – 1, Змістових модулів – 4, Самостійна робота – 20 год.	Напрямок підготовки: 6.080101 – «Геодезія, картографія та землеустрій» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Вибіркова Рік підготовки: 3 Семестр: 5
Кількість годин: Усього – за змістовими модулями: ЗМ 1.1. – 11,5 ЗМ 1.2. – 11,5 ЗМ 1.3. – 11,5 ЗМ 1.4. – 11,5		Лекції: Кількість годин – 12 Практичні заняття: Кількість годин – 14 Самостійна робота: Кількість годин – 20
Кількість тижнів викладання дисципліни: Кількість годин на тиждень – 3,2		Вид контролю – екзамен

В процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних (лекційних та практичних) занять.

Особливе значення в процесі вивчення та закріплення знань відіграє самостійна робота студентів.

Зазначені види занять розроблені у відповідності з положеннями Болонської декларації.

2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів

«Земельне право» є вибірковою навчальною дисципліною.

Необхідна навчальна база перед початком вивчення дисципліни.

Вивченню дисципліни передують дисципліни «Правознавство», що сприяє формуванню правової культури та вмінню користуватися нормативно-правовими актами.

В результаті вивчення дисципліни студенту необхідно знати:

- нормативно-правові акти, що регулюють земельні відносини;
- види, порядок укладення та підстави розірвання договорів у сфері землекористування, володіння та розпорядження землею;
- порядок оформлення приватизації земель;
- порядок реєстрації (опису) земель. Земельний кадастр;

- відповідальність за порушення в сфері земельних відносин.

Вміги:

- орієнтуватися в правовому полі регулювання земельних відносин;
- застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних питань та окремих питань, пов'язаних із процесом правового захисту відповідних категорій земель.

2.2. Розподіл часу за модулями та змістовими модулями, формами навчальної роботи студента денної форми навчання

Модулі (семестри та змістові модулі)	Всього кредит / годин	Форми навчальної роботи			
		Лек.	Сем.	Лаб.	СРС
Модуль 1	4/46	12	14	-	20
ЗМ 1.1. Земельне право як галузь права, навчальна дисципліна та наука	11,5	3	3,5	-	5
ЗМ 1.2. Загальні положення права власності на землю та землекористування в Україні	11,5	3	3,5	-	5
ЗМ 1.3. Державне управління земельним фондом в Україні	11,5	3	3,5	-	5
ЗМ 1.4. Особливості правового регулювання різних категорій земель	11,5	3	3,5	-	5

2.3. Зміст навчальної дисципліни за модулями (темами)

Назва теми	Перелік питань
Модуль 1: Земельне право	
1	2
ЗМ 1.1. Земельне право як галузь права, навчальна дисципліна та наука	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, метод і основні принципи земельного права. 2. Система земельного права та його зв'язок з іншими галузями права. 3. Історія розвитку земельного права. 4. Джерела земельного права.
ЗМ 1.2. Загальні положення права власності на землю та землекористування в Україні	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика права власності на землю: право державної власності на землю, право колективної власності на землю, права приватної власності громадян на землю. 2. Поняття землекористування та його форми. 3. Припинення і перехід права власності на землю. Вилучення (викуп) земель. 4. Плата за придбання землі у власність, земельний податок, орендна плата за землю. 5. Права і обов'язки власників землі та землекористувачів. Захист і гарантії прав власників землі та землекористувачів.

1	2
ЗМ 1.3. Державне управління земельним фондом в Україні	<p>1. Органи державного управління земельним фондом та їх функції.</p> <p>2. Контроль за використанням і охороною земель та їх моніторинг.</p> <p>3. Поняття юридичної відповідальності за земельні правопорушення. Земельне правопорушення як підстава юридичної відповідальності.</p> <p>4. Види юридичної відповідальності за земельні правопорушення: кримінальна, адміністративна та цивільно-правова.</p>
ЗМ 1.4. Особливості правого регулювання різних категорій земель	<p>Правові режими:</p> <ul style="list-style-type: none"> – земель сільськогосподарського призначення; – земель населених пунктів; – земель природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення; – земель лісового та водного фонду; – земель промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Петраш Віктор Іванович

Програма та робоча програма навчальної дисципліни “Земельне право”
(для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання напряму
підготовки 6.080101 – «Геодезія, картографія та землеустрій»)

План 2009, поз. 571 Р

Підп. до друку 28.04.2010 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60x84 1/16
Ум. друк. арк. 0,5
Зам. № 6047

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001